

**NASJONALE RETNINGSLINJER FOR
SAMISK
GRUNNSKOLELÆRERUTDANNING
TRINN 1–7**

Forord

Nasjonalt råd for lærerutdanning (NRLU) har fra 2014 hatt ansvar for å revidere og utvikle nasjonale retningslinjer for lærerutdanningene i Norge. Nasjonale retningslinjer skal gi forpliktende kvalitetsstandarder for god lærerutdanning og skal revideres i tråd med kunnskapsfeltets utvikling. Etter at regjeringen varslet omgjøring av dagens fireårige grunnskolelærerutdanning til femårige masterutdanninger fra 2017, har NRLU arbeidet med å utvikle nasjonale retningslinjer for de nye utdanningene. NRLU nedsatte i 2016 en programgruppe med ansvar for å koordinere arbeidet med retningslinjene for samisk grunnskolelærerutdanning. Programgruppen fikk følgende medlemmer: Ylva Jannok Nutti, Sámi allaskuvla (leder), Jacob Melting, Høgskolen på Vestlandet, Jan Idar Solbakken, Sámi allaskuvla, Yngve Engkvist, UiT Norges arktiske universitet, Mikkel Rasmus Logje (student).

I de nasjonale retningslinjene er det laget retningslinjer for de enkelte undervisningsfagene. Disse gjelder også for de samiske grunnskolelærerutdanningene. For fagene samisk språk og duodji er det ikke tidligere utviklet egne retningslinjer. Dette arbeidet er nå igangsatt av UHR/NRLU.

Formålet med arbeidet er å sikre at retningslinjene bidrar til utvikling av femårig samisk grunnskolelærerutdanning med master. Utdanningen er en integrert profesjonsutdanning med faglig utvikling innenfor lærerutdanningsfeltet og med styrking av kvalitet, helhet og sammenheng i lærerutdanningene.

De nasjonale retningslinjene er utarbeidet med basis i Kunnskapsdepartementets forskrift for samisk grunnskolelærerutdanning trinn 1-7, som ble vedtatt 23. november 2016.

Arbeidet med de nasjonale retningslinjene i regi av UHR legger til grunn at retningslinjene kan revideres fortløpende når institusjonene har gjort seg erfaring med dem. Dette vil også gjelde for retningslinjene for samisk grunnskolelærerutdanning.

2. juni 2017

Elaine Munthe

Leder

Nasjonalt råd for lærerutdanning

Ylva Jannok Nutti

Leder

NRLUs programgruppe for retningslinjer for samiske grunnskolelærerutdanninger

Innholdsfortegnelse

Innhold

1. Innledning.....	4
2. Institusjonelt ansvar	4
2.1 Faglig bredde og mulighet for mobilitet.....	5
2.2 Internasjonalisering.....	5
3. Fagene i programmet.....	5
3.1 Struktur.....	5
3.2 Innhold.....	6
3.3 Skolerelevante fag.....	8
3.4 Forskningsforankring.....	8
3.5 Forsknings- og utviklingsoppgave.....	9
3.6 Praksisstudium	9
3.7 Avtaleverk om samarbeid om praksisstudiet	10
4. Overgangsordninger mellom grunnskolelærerutdanningene.....	11
5. Fra nasjonale retningslinjer til programplan	11

1. Innledning

Forskrift om rammeplan for samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 gir de overordnede føringene for utdanningen og ligger til grunn for retningslinjene for samisk grunnskolelærerutdanning. Den samiske lærerutdanningen er likeverdig med den nasjonale grunnskolelærerutdanningen, jmf. Forskrift om rammeplan for samisk grunnskolelærerutdanning for trinn 1-7 (§1-3).

Retningslinjene utfyller forskriften og skal sikre en nasjonalt koordinert samisk lærerutdanning som oppfyller kraven til kvalitet i grunnskolelærerutdanningen. Dette er faglige retningslinjer som skal være førende for institusjonenes programplaner og fagplaner. Den enkelte institusjon skal utarbeide programplan med bestemmelser om faglig innhold, praksisstudium, organisering, arbeidsformer og vurderingsordninger. Programplanen skal vedtas i institusjonens styre. Samisk lærerutdanning skal ha allsamisk perspektiv og ha samisk som hovedundervisningsspråk. Det kan gjøres unntak fra samisk som hovedundervisningsspråk for institusjoner som gir lule- og sørsamisk lærerutdanning.

For hvert fag er det formulert forventet læringsutbytte, som beskriver hva studenten skal kunne og være i stand til etter gjennomført emne. Læringsutbytte er formulert med utgangspunkt i de overordnede beskrivelsene i nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk, som beskriver hvilke kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse en kandidat skal ha på ulike nivå i utdanningsløpet. Læringsutbyttets formuleringene for samisk lærerutdanning følger de nasjonale retningslinjene for grunnskolelærerutdanningen, unntatt fagene samisk språk og duodji som har egne fagspesifikke retningslinjer. Ved utvikling av emneplaner må institusjonene ivareta samisk innhold i alle fagene.

For de tre første studieårene er det utformet retningslinjer for hvert av skolefagene på 30 + 30 studiepoeng, til sammen 60 studiepoeng på syklus 1-nivå og på 30 studiepoeng for pedagogikk og elevkunnskap, samt for de skolerelevante fagene profesjonsrettet pedagogikk og spesialpedagogikk på 30 studiepoeng. For 4. og 5. studieår er det utformet retningslinjer for pedagogikk og elevkunnskap tilsvarende 30 studiepoeng og for masterfaget tilsvarende 90 studiepoeng på syklus 2-nivå. For praksisstudiet er det utformet felles utbytteformuleringer for de tre første årene og felles utbytteformuleringer for 4. og 5. studieår. Den enkelte institusjon utformer planer for 30 studiepoeng undervisningsfag på syklus 2-nivå for studenter som har valgt profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk som masterfag.

Den samiske grunnskolelærerutdanningen har samisk, norsk og matematikk som obligatoriske fag. Studenter som har svensk og finsk som nasjonale språk tar disse i stedet for norsk.

Grunnskolelærerutdanningene skal være to klart definerte og differensierte utdanninger og har hver sin forskrift. Det er derfor utviklet et sett med retningslinjer for hver av de to grunnskolelærerutdanningene.

2. Institusjonelt ansvar

Organiseringen av utdanningene skal sikre helhetlige studieprogram gjennom ledelse og organisering som involverer alle relevante fagmiljøer. Utdanningene skal fremme integrering av teori og praksis, faglig progresjon, gjennomgående profesjonsretting og forskningsforankring. Utdanningen skal sørge for spesialister i begynneropplæring, god kompetanse om kontaktlærerrollen og bred forståelse for to- og flerspråklighet. Institusjonene skal legge til rette for forpliktende samarbeid mellom lærerutdannere ved

lærerutdanningsinstitusjonen og i praksisstudiet.

Institusjonene skal legge til rette for at utdanningen er forankret i samisk kultur og samfunn, samt samiske læringsforståelser og undervisningsmåter. Utdanningen skal også bygge på forsknings- og erfaringsbasert kunnskap, blant annet knyttet til samiske primærnæringer og naturbruk.

Institusjonene skal også legge til rette for sammenheng mellom aktiviteter i lærerutdanningsinstitusjonen og i praksisstudiet. Innenfor rammen av en avtale mellom lærerutdanning og skoleeier skal programplanen koordinere opplæringen på de to læringsarenaene.

For å nå målet om gjennomgående forskningsforankring, skal alle lærerutdanningsfag være forankret i et forskningsmiljø med relevans for utdanningen.

Lærerutdanningsinstitusjonen har ansvar for å vurdere om lærerstudenten er skikket for lærerprofesjonen. Dette skjer gjennom en helhetsvurdering av studenten som omfatter faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger og vil foregå gjennom hele studiet, jf. forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.

2.1 Faglig bredde og mulighet for mobilitet

Skolen har behov for at det samla lærerkorpsset har brei kompetanse. Både derfor og av hensyn til studentenes mulighet til mobilitet i løpet av studiet, forventes det at institusjonene tilbyr fag i et bredt spekter som møter de samiske skolenes behov. For å oppnå dette må institusjonene legge til rette for at studenter kan ta enkelte fag eller deler av utdanningen ved andre institusjoner. For studenter som tar lærerutdanning ved institusjoner som følger samisk rammeplan må institusjonene legge til rette for at de oppnår samisk kompetanse i disse fagene.

Studenten skal kunne søke om overgang fra en institusjon til en annen etter tredje studieår.

2.2 Internasjonalisering

Lærerutdanningsinstitusjonene skal legge til rette for at studenten kan gjennomføre deler av utdanningen i utlandet. Dette bør gjelde både fagstudium og praksisstudium. Utdanningens struktur ved den enkelte institusjon må ikke være til hinder for at studentene kan ta et semester i utlandet i løpet av studiet. Likeverdig utdanning i utlandet skal godkjennes som del av utdanningen og institusjonene bør lage fleksible ordninger for dette.

Programplanen og undervisningen skal også legge til rette for internasjonalisering ved lærestedet. Urfolksdimensjonen bør være sentral i internasjonaliseringen. Videre vektlegges kjennskap til nordisk og internasjonal utdanningspolitikk, engelskspråklig pensum og forskningsartikler, faglig diskurs i internasjonale digitale arenaer og bruk av utenlandske gjesteforskere/forelesere.

3. Fagene i programmet

3.1 Struktur

Forskriften angir hvilke fag som er obligatoriske i grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7. I tillegg gir forskriften føringer for omfanget av valgfrie fag. Plassering av fag ut over det som er gitt i forskriften, skal framgå av institusjonenes programplaner.

De tre første studieårene i grunnskolelærerutdanning for trinn 1–7 inneholder tre eller fire undervisningsfag, i disse inngår samisk, matematikk, og norsk/finsk/svensk med minst 30 studiepoeng hver. I første til tredje studieår består utdanningen av:

- fag I (masterfaget; minst 60 studiepoeng),
- fag II undervisningsfag, minst 30 studiepoeng,
- fag III undervisningsfag, minst 30 studiepoeng og
- fag IV som kan være nytt undervisningsfag, skolerrelevant fag eller fordypning i undervisningsfag, 30 studiepoeng.
- pedagogikk og elevkunnskap, 30 studiepoeng.

Fjerde og femte studieår inneholder 30 studiepoeng i pedagogikk og elevkunnskap og masterfag, som kan være undervisningsfag, profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk.

- Hvis studenten velger å fordype seg i et undervisningsfag, kan denne fordypningen rettes mot fagdidaktikk eller begynneropplæring.
- Hvis studenten har valgt å fordype seg i fagdidaktikk, skal faget utgjøre 90 studiepoeng over 4. og 5. studieår, eventuelt med bidrag fra pedagogikk og spesialpedagogikk.
- Hvis studenten har valgt å fordype seg i begynneropplæring, skal undervisningsfaget sammen med profesjonsrettet pedagogikk og/eller spesialpedagogikk inngå i masterfordypningen på 90 studiepoeng. Masterfordypningen i begynneropplæring kan også inkludere emner fra andre undervisningsfag som inngår i utdanningen.
- Hvis studenten har valgt profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk som masterfag, skal dette til sammen utgjøre 60 studiepoeng over 4. og 5. studieår. Disse kommer i tillegg til 30 studiepoeng obligatorisk pedagogikk og elevkunnskap og bygger på 60 studiepoeng fra de tre første studieårene, 30 studiepoeng pedagogikk og elevkunnskap og 30 studiepoeng profesjonsrettet pedagogikk eller spesialpedagogikk som skolerrelevant fag. Studenten skal da i 4. eller 5. studieår velge 30 studiepoeng i et undervisningsfag, som bygger på 60 studiepoeng i faget i 1.–3. studieår. Masterfaget bør knyttes til undervisning og læring i fag.

3.2 Innhold

Læreryrket er krevende og komplekst i et samfunn som preges av mangfold og økt krav til kompetanse. Utdanningen skal sikre kompetanse for alle årstrinn som den retter seg mot og skal kvalifisere for å utøve omfattende og sammensatte oppgaver i en profesjonsrolle som stadig er i endring.

Samisk grunnskolelærerutdanning skal gi allsidig kjennskap til samiske forhold. Utdanningen skal sette læreryrket inn i en allsamisk- og urfolkskontekst der tradisjonskunnskap inngår. Utdanningen skal kvalifisere studenter til å ivareta samiske barns rettigheter og samer som urfolk. Dette innbefatter også elevinvolvering, samt skole-hjem samarbeid.

Undervisningsfagen skal gi kompetanse til å undervise i de tilsvarende skolefag. Alle fag i utdanningen har sammen med praksisstudiet ansvar for at studenten utvikler identitet som lærer. I utdanningen skal pedagogikk og elevkunnskap, undervisningsfag og praksisstudium koples tett sammen på en måte som gir sammenheng og progresjon i opplæringen.

Verdier, formål, arbeids- og vurderingsformer, må skapes i samarbeid mellom lærerutdanningsfagene og praksisstudiet. Institusjonene har ansvar for at studenten møter

varierte arbeidsmåter og formative og summative vurderingsformer i utdanningen.

Læreryrket skal forankres i en reflektert etisk bevissthet om profesjonens samfunnsoppdrag. Lærerutdanningen skal ivareta profesjonsetikk og utdanne lærere som har etisk kunnskap og som kan handle etisk forsvarlig.

Lærerutdanningsfag kjennetegnes av: Fagene i utdanningen skal være profesjonsrettete og forskningsbaserte lærerutdanningsfag. Integrert i alle fagene er solide faglige og fagdidaktiske eller pedagogiske kunnskaper. Det samme gjelder kunnskap i å bruke naturen og nærmiljøet som læringsarena og tilpasse aktiviteter til ulike læringsmiljø samt bruke varierte arbeidsmåter i fagene. Praksisstudiet er en integrert del av fagene. Alle fagene i utdanningen skal inngå i en dannelsingsprosess som sikrer at studenten innehar evne til å se en sak fra ulike sider og forske på profesjonsutøvelsen ut fra ulike perspektiv. Studenten skal utvikle evnen til å analysere egne og andres holdninger og handlinger gjennom kritisk refleksjon, alene og i et profesjonsfellesskap, og slik utvikle selvstendig handlingskompetanse og kunne ta egne valg.

Tverrfaglige tema som inngår i studentens utdanning:

Innholdet i fag og praksisstudium er spesifisert i de fagspesifikke retningslinjene. I tillegg må institusjonene sikre at følgende tema blir ivaretatt i utdanningen.

I alle fag:

Alle fagene skal være forankret i samisk kultur og samfunn, og ha samiske læringsforståelser og undervisningsmåter som sitt utgangspunkt.

Begynneropplæring: Studenten skal etter fullført utdanning ha inngående kunnskap om begynneropplæringen, med særlig vekt på grunnleggende lese-, skrive- og matematikkopplæring. Studenten skal også ha bred kompetanse om to- og flerspråklighet. Alle fag skal legge vesentlig vekt på begynneropplæring, som gir grunnlaget for elevenes utvikling og forutsetninger for videreutvikling av fagkunnskap.

Tilpasset opplæring: Retten til tilpasset opplæring er forankret i opplæringsloven med forskrift. Tilpasset opplæring kjennetegnes av variasjon, for eksempel gjennom arbeidsoppgaver, lærestoff, intensitet i opplæringen, organisering av opplæringen, læremidler og arbeidsmåter. Opplæringen skal tilpasses den enkelte elevs evner og forutsetninger og utdanningen må sikre at studenten tilegner seg kompetanse i å tilpasse opplæringen til mangfoldet i elevgruppen. Inkludert i dette er kunnskap om elevers rett til fritak fra læreplanen som medfører utvikling av individuelle opplæringsmål.

Vurdering: Studenten må kunne utvikle og kommunisere tydelige mål for opplæringen, vurdere elevenes læringsutbytte, gi elevene faglig relevante tilbakemeldinger og legge til rette for elevenes egenvurdering. Fagene skal gi opplæring i å analysere og vurdere elevenes læringsprosesser og resultat, og i å gi tilbakemeldinger som støtter deres læring. Studenten må også forstå og bruke resultat fra ulike prøver, kartleggingsverktøy og kvalitetsvurderingssystem i oppfølging av elevenes læring og utvikling.

Grunnleggende ferdigheter: De grunnleggende ferdighetene å kunne lese, regne og skrive og bruke muntlige og digitale ferdigheter – er både en forutsetning for utvikling av fagkunnskap og en del av fagkompetansen i alle fag. Hvert enkelt fag har ansvar for at studentene får kunnskap om hvordan de kan arbeide med elevenes utvikling av de grunnleggende ferdighetene. Utdanningen skal fremme utvikling av elevenes grunnleggende ferdigheter på fagenes premisser.

I institusjonenes programplaner:

I programplanene må det vises hvordan følgende tema sikres for alle studenter:

Psykososialt læringsmiljø: Utdanningen skal sikre at studenten får den nødvendig ferdighet, kunnskap og kompetanse som en lærer må ha for å skape et trygt psykososialt skolemiljø og forebygge og håndtere krenkelsers, mobbing, trakassering og diskriminering. Utdanningen må gi studenten kunnskap og kompetanse til å møte ulike likestillingsutfordringer i skolen. Studenten skal kunne ivareta et normkritisk perspektiv og ha øye for elevenes psykiske helse og psykososiale risikofaktorer i skolehverdagen. På bakgrunn av faglige vurderinger skal studenten raskt kunne iverksette nødvendige tiltak og kunne etablere samarbeid med relevante faginstanser. Studenten skal også ha kunnskap om og kunne identifisere tegn på vold eller seksuelle overgrep og kjenne til hvordan nødvendige tiltak skal iverksettes.

Medborgerskap og det flerkulturelle samfunnet: Internasjonalisering av samfunns- og arbeidsliv forutsetter språk- og kulturkunnskap og internasjonale erfaringer. Studenten må ha kunnskap om og forståelse av det flerkulturelle samfunn. Det innebærer å være oppmerksom på kulturelle likheter og forskjeller og å kunne bruke disse som en positiv ressurs. Kunnskap om menneskerettighetene og om urfolks rettigheter er sentralt i denne sammenheng. Lærerutdanningen skal fremme internasjonalt samarbeid og solidaritet for å oppnå bærekraftig utvikling og sosial utjevning.

Bærekraftig utvikling: Utdanningen skal kvalifisere studenten til å ivareta utdanning for bærekraftig utvikling som et tverrfaglig tema. Utdanningen skal gi forsknings- og erfaringsbasert kunnskap om klima, miljø og utvikling og kompetanse i å støtte elevenes læring om, holdning til og handling for en bærekraftig utvikling.

Estetiske læringsprosesser: Studenten må oppøve kreativitet, evne til å skape, samhandle, reflektere og kommunisere, ved hjelp av estetiske virkemidler og verktøy. Studenten skal kunne legge til rette for kreativ læring gjennom ulike estetiske uttrykk, formidling og framføringer som er med på å utvikle selvtillit og identitet hos elevene.

Fjernundervisning: Utdanningen skal gi kompetanse i fjernundervisnings-/nettundervisnings didaktikk. Studenten må kunne bruke ulike typer av fjernundervisning/nettundervisning med interaktive læringsopplegg.

3.3 Skolerelevante fag

Med skolerelevante fag menes fag som er relevante for undervisning i grunnskolen. Lærerutdanningsinstitusjonene avgjør selv hvilke fag som skal godkjennes som skolerelevante fag ut fra føringene om at faget skal være rettet mot funksjoner og oppgaver i grunnskolen.

3.4 Forskningsforankring

I tråd med lov om universiteter og høyskoler skal utdanningen være forsknings- og utviklingsbasert (FoU). Utdanningens forskningsforankring skal i hht. rammeplanen vektlegge samiske og urfolks forskningsperspektiver. Utdanningsprogrammene skal formidle og engasjere studenten i vitenskapelige arbeidsformer, kritisk tenkning, forskningsbasert kunnskap. Forskningsbaserte læringsprosesser skal fremme studentenes selvstendighet, analytiske ferdigheter, kritiske og etisk refleksjon slik at de som lærere kan ta i bruk ny kunnskap og videreutvikle både seg selv, sin profesjon og sin arbeidsplass etter endt utdanning.

Temaet vitenskapsteori og metode skal introduseres tidlig i studiet. Det skal være progresjon i

temaet gjennom utdanningen. Studenten skal beherske vitenskapsteori og metode og gjennom masteroppgaven utføre et selvstendig og omfattende forskningsbasert skriftlig arbeid.

Utdanningen skal gi framtidige lærere kompetanse til å nyttiggjøre seg forskning i utøvelsen av lærerprofesjonen. Studenten må derfor tilegne seg ferdigheter til å finne, forstå, vurdere, anvende og bidra til forskning. Gjennom møtet med forskning skal studenten utvikle evne til kritisk refleksjon over egen og skolens kollektive praksis, til å samhandle og til å ta i bruk ny kunnskap.

Den som underviser i lærerutdanningene bør selv være aktiv forsker eller være del av et fagmiljø der det forskes og publiseres på områder som er relevante for grunnskolelærerutdanningen og lærerprofesjonen. Lærerutdanning som profesjonsutdanning skal utvikles gjennom kontinuerlig og systematisk forsknings- og utviklingsarbeid.

Institusjonene skal legge til rette for at studentene skal kunne delta i pågående FoU-baserte prosjekt og kunne initiere egne prosjekt. Prosjektene kan være tverrfaglige og skal være med på å styrke profesjonsrettingen som helhet.

FoU- og masteroppgavene skal ha et samisk- eller urfolksperspektiv.

3.5 Forsknings- og utviklingsoppgave

Tredje studieår skal studenten skrive ei forsknings- og utviklingsoppgave (FoU) i kombinasjon mellom ett av undervisningsfagene og pedagogikk og elevkunnskap. Oppgaven skal være profesjonsrettet og knyttes til praksisfeltet eller andre sider ved skolens virksomhet.

FoU-oppgaven skal være et selvstendig og forskningsbasert skriftlig arbeid der studentene skal formulere og svare på en valgt problemstilling. Hensikten med oppgaven er å gi en sammenhengende framstilling av og refleksjon over sentrale spørsmål som studenten vil møte i profesjonsutøvelsen.

Gjennom FoU-oppgaven skal studenten tilegne seg ferdigheter i akademisk skriving, kunne analysere relevant forskning og kunne analysere og formidle et sammensatt fagstoff på en overbevisende måte.

I de emner som er knyttet til studentenes FoU-oppgave, skal institusjonene synliggjøre dette gjennom læring. Utover dette avgjør institusjonene selv omfang og organisering av FoU-oppgaven.

Oppgaven må være bestått før studenten kan begynne på masteroppgaven.

3.6 Praksisstudium

Praksisstudiet skal være en integrert del av alle fag i utdanningen. Det består av minst 110 dager veiledet og vurdert praksis. Av disse skal fem dager vektlegge overgangen barnehage-skole og bør derfor legges til barnehage. Praksisstudiet skal fordeles over minst fire år med minst 80 dager i løpet av de tre første årene og minst 30 dager i løpet av de siste to årene. I tillegg kommer minst fem dager tilrettelagt observasjon i grunnskolen tidlig i studiet. Den enkelte utdanningsinstitusjon kan gi praksisstudiet større omfang. Institusjonen skal legge til rette for at en stor del av praksisstudiet gjennomføres ved samiske skoler. Samiske skoler innebærer skoler, klasser og grupper som har undervisningen i og på samisk.

Praksisdagene kan deles opp, slik at de for eksempel tas som halve dager. Ved slike oppdelinger påligger det institusjonen et ansvar for å sørge for at det likevel gis tilbud om praksis som tilsvarer 115 hele dager totalt. Forberedelse og etterarbeid til praksis skal ikke

inngå i de 115 dagene.

Praksis i et annet lands skole i forbindelse med internasjonale utvekslingsopphold eller internasjonalt semester kan godkjennes som del av det obligatoriske praksisstudiet.

Institusjonen skal legge til rette for at minst en praksisperiode skal gjennomføres ved samiske skoler i Sverige eller Finland.

Praksisstudiet skal være veiledet, vurdert og variert. Veiledning og vurdering av studenter i praksisstudiet er et felles ansvarsområde for faglærerne i lærerutdanningene, praksislærer og rektor.

Praksis vurderes etter skalaen bestått/ikke bestått i slutten av hvert studieår der det inngår vurdert praksis. Institusjonenes eksamensforskrift fastsetter hvor mange ganger en student kan gjennomføre en praksisperiode.

Krav til organisering av praksisstudiet

- Lærerutdanningsinstitusjonene har hovedansvar for innhold, kvalitet og vurdering i praksis og for progresjon mellom praksisperiodene
- Praksisskolen skal organisere praksisstudiet i tråd med lærerutdanningens programplaner
- Praksisstudiet skal organiseres gjennom formelle avtaler mellom lærerutdanningsinstitusjon, skoleeier og rektor ved den enkelte praksisskole
- Praksisskolens rektor har det overordnede ansvaret for praksisstudiet ved skolen og skal sørge for at det legges gode rammer rundt praksisstudiet. Rektor skal delta i aktuelle samarbeidsfora mellom lærerutdanning og skole
- Praksisstudiets innhold og rammebetingelser skal kontinuerlig evalueres. Kvalitetssikring av praksisskoler, praksislærere og praksisstudiet skal innarbeides i utdanningsinstitusjonenes kvalitetssystem
- Praksislæreren skal ha gjennomgått videreutdanning i praksisveiledning på minimum 15 studiepoeng eller forpliktet seg til å starte opplæring i praksisveiledning. Utdanningsinstitusjonen har ansvar for å utarbeide en plan som sikrer et samlet tilbud på minst 30 studiepoeng i praksisveiledning

3.7 Avtaleverk om samarbeid om praksisstudiet

Samarbeidet mellom lærerutdanningsinstitusjon og praksisskole skal avtales. Avtalen(e) skal inneholde følgende punkter:

- Varighet
- Formål
- Rammer
- Lærestedenes programplan
- Forskrift for skikkethetsvurdering
- Praksisskolens ansvar
- Skoleeiers, rektors og praksislærers ansvar og oppgaver
- Organiseringen av praksisstudiet ved den enkelte skole
- Tidsbruk
- Lærerutdanningsinstitusjonens ansvar
- Rolle- og oppgavefordeling internt ved utdanningsinstitusjonen
- Samarbeidsfora
- Gjensidig kompetanseutvikling
- Retningslinjer for gjensidig evaluering

- Godtgjøring for praksisstudiet (jf. gjeldende avtaleverk)

4. Overgangsordninger mellom grunnskolelærerutdanningene

Grunnskolelærerutdanningene er definert som to utdanninger. Studenter som ønsker overgang til en annen utdanning, må søke ordinært opptak til nytt løp (trinn 1–7, 5.–10. trinn, 8.–13. trinn), og kan deretter søke om godskriving/innpassing av tidligere avlagte fag og/eller emner.

Godskriving og forhåndsgodkjenning av annen utdanning er hjemlet i lov om universiteter og høyskoler, kap. 3 § 3-4 og § 3-5.

5. Fra nasjonale retningslinjer til programplan

Institusjonenes programplaner skal utarbeides på bakgrunn av det som angis i forskriftens §4 og i de nasjonale retningslinjene punkt 1 til 4. Disse angir hvordan institusjonenes programplaner skal beskrive bestemmelser om faglig innhold, tverrfaglige emner, organisering, arbeidsformer, og vurderingsordninger. Programplanen må beskrive tydelige progresjonskrav knyttet til undervisning, vurdering og praksis.

